

Latvijas Bibliotēku padomes sēdes protokols

2023.gada 7.jūnijā

Rīgā

Nr.5

Sēde notiek MS Teams platformā

Sēdi vada:

LBP priekšsēdētāja

D.Šmita

Piedalās padomes locekļi:

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes

Fundamentālās bibliotēkas direktore

Ilona Dobelniece

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas direktore

Ilga Erba

Latvijas Skolu bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

M.Muižnieces Rīgas Mākslas skolas bibliotēkas vadītāja

Baiba Ervalde

Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas pārstāve,

Rīgas Tehniskās universitātes Zinātniskās bibliotēkas

direktora vietniece

Sarmīte Krauze

Bauskas Centrālās bibliotēkas direktore

Māra Kuļikauska

Kultūras informācijas sistēmu centra direktors

Armands Magone

Latvijas Pašvaldību savienības pārstāve,

Ropažu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja

Vita Paulāne

Latvijas Universitātes bibliotēkas direktore

Mārīte Saviča

Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas direktore

Ruta Susēja

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore

Dzidra Šmita

Valkas novada Centrālās bibliotēkas direktore

Līga Tetere

Latvijas Kultūras koledžas bibliotēkas vadītāja

Daina Valeine

Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors

Andris Vilks

Piedalās:

Limbažu novada pašvaldības izpilddirektors

Artis Ārgalis

Limbažu novada Kultūras pārvaldes vadītāja

Evija Keisele

Latvijas Nacionālās bibliotēkas

Attīstības departamenta direktore

Katrīna Kukaine

Latvijas Nacionālās bibliotēkas

Bibliotēku attīstības centra vadītāja

Evija Vjaterē

Nepiedalās:

Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas direktore

Ināra Āploka

Latvijas Bibliotekāru biedrības Bērnu un skolu bibliotēku

sekcijas vadītāja, Olaines 1.vidusskolas bibliotēkas vadītāja

Aija Jankava

Salaspils novada bibliotēkas direktore

Daiga Orbidāne

Kultūras ministrijas valsts sekretāres vietnieks

kultūrpolitikas jautājumos

Uldis Zariņš

Protokolē:

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas

vecākā referente

V.Bērziņa

Darba kārtība:

1. Limbažu Galvenās bibliotēkas restrukturizācija
2. Bibliotēku akreditācija atzinumi.

1.§**Limbažu Galvenās bibliotēkas restrukturizācija**

D.Šmita informē, ka Latvijas Bibliotēku padome (turpmāk – LBP) ir iepazinusies ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas (turpmāk – LNB) vēstuli padomei par Limbažu Galvenajā bibliotēkā veikto funkciju auditu, kura gala ziņojums, neraugoties uz LNB pieprasījumu pašvaldībai, tomēr netika sniegts.

Ņemot vērā, ka audita ziņojums par bibliotēku ir sastādīts, balstoties uz noteiktiem vērtēšanas kritērijiem, nepiesaistot sabiedrības un bibliotēku nozares pārstāvjus, vērtēšanas kritēriju objektivitāte skar visu bibliotēku nozari.

LBP piedalās valsts stratēģijas izstrādē bibliotēku jomā, veicina bibliotēku attīstību un sadarbību, kā arī lēmumu pieņemšanu jautājumos, kas attiecas uz bibliotēku darbību, tādēļ LBP tas ir aktuāls jautājums.

Tiek skatīts jautājums par Limbažu Galvenās bibliotēkas plānoto restrukturizāciju pēc audita ieteikumiem, likvidējot bibliotēkas nodaļas un vadītāju štata vietas. Vārdu dod Limbažu novada pašvaldības pārstāvjiem.

A.Ārgalis skaidro, ka pašvaldība ir veikusi funkciju auditu vairākās iestādēs, tai skaitā bibliotēkā, lai izvērtētu iestāžu darba efektivitāti. Audita procesā izanalizēja bibliotēkas darba plānus un katra darbinieka noslodzi. Secinājums bija, ka darbinieki nav nodarbināti uz pilnu slodzi. Audita ziņojumā ir priekšlikumi, kā pārdalīt esošos pienākumus. Limbažu novada Kultūras pārvaldes ziņā ir, kā pārdalīt bibliotēkas funkciju izpildi. Priekšlikums arī samazināt bibliotēkas rīkoto pasākumu skaitu par 30%, pārdalot to rīkošanu citām iestādēm.

E.Keisele rosina LBP locekļus uzdot jautājumus.

D.Šmita jautā, vai pašvaldība var garantēt, ka ar būtiski samazinātu darbinieku skaitu bibliotēka turpmāk spēs pildīt Bibliotēku likuma 15.pantā noteiktos pienākumus un 12.pantā noteiktās reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas. Skaidro, ka Latvijas publisko bibliotēku tīklu veido valsts nozīmes bibliotēkas, reģionu galvenās bibliotēkas un vietējas nozīmes bibliotēkas. Limbažu galvenās bibliotēkas attīstība ilgtermiņā ir būtiska visam Latvijas bibliotēku tīklam.

A.Ārgalis komentē, ka tas esot pašvaldības interesēs, lai bibliotēka sekmīgi veic tās funkcijas. Jautājums esot par darba efektivitāti.

I.Erba jautā, kā tiek plānots pārdalīt pienākumus atlikušajām slodzēm, kāds ir konkrētais plāns.

A.Ārgalis skaidro, ka priekšlikumi ir audita ziņojumā. Uz jautājumu, vai nodaļu vadītāji zaudēs darbu, pašvaldības atbilde – jā, lai darbiniekiem būtu pilna noslodze, nodaļu vadītāji nav nepieciešami, jo nodaļās ir viens vai divi darbinieki.

A.Vilks lūdz precizēt, kādas prasības bija konkursam uz audita veikšanu, kādēļ audita procesā netika pieaicināti nozares profesionālo organizāciju un NVO pārstāvji, kādēļ audita ziņojums nav publiski pieejams, jo audita ziņojuma secinājumi rada šaubas par auditora profesionālo kompetenci un audita kvalitāti.

Pašvaldības audits ir publisks, LNB kā bibliotēku metodiskajam centram ir svarīgi zināt audita rezultātus.

E.Keisele informē, ka audita ziņojums ir ierobežotas pieejamības dokuments sakarā ar personu datu aizsardzību, tādēļ netika izsniegts.

A.Vilks uzsver, ka audita rezultāti skar visu bibliotēku sistēmu un bibliotēku politikas veidošanu, tā nav tikai konkrētas pašvaldības atbildība, un izsaka bažas par demokrātijas principu apzinātu neievērošanu, ignorējot LNB pieprasījumu dot iespēju LNB iepazīties ar audita ziņojumu, lai LNB varētu pildīt savas funkcijas.

Par pašvaldību publisko bibliotēku attīstību atbildīgas ir ne tikai pašvaldības. Par bibliotēku politikas veidošanu atbild Kultūras ministrija, LBP, kas darbojas pie Kultūras ministrijas, un LNB.

Notiek diskusija. Padomes locekļi izsaka bažas, ka ar būtiski samazinātiem cilvēkresursiem bibliotēka nespēs kvalitatīvi pildīt visas funkcijas.

E.Vjaterē uzsver, ka LNB izmanto starptautiskos bibliotēku darba efektivitātes novērtēšanas standartus "Bibliotēku snieguma rādītāji" un "Metodes un procedūras bibliotēku ietekmes novērtēšanai".

Finansējums pašvaldību bibliotēkām nāk arī no valsts grāmatu iepirkumiem un datu bāzu abonēšanai, no Valsts kultūrkapitāla fonda, no LNB Atbalsta biedrības, LNB sniedz būtisku ieguldījumu reģionu galveno bibliotēku darbinieku profesionālajā pilnveidē.

E.Keisele izvērsti skaidro, ka pašvaldības interesēs ir nodrošināt, ka bibliotēka pilda visas funkcijas. Pašlaik, piemēram, notiek datortehnikas nomaiņa pret jaunu. Pārvaldei ir redzējums par visu novada bibliotēku tīklu.

M.Kuļikauska lūdz iezīmēt plānoto struktūru.

A.Ārgalis skaidro, ka jaunajam bibliotēkas vadītājam, kurš tiks pieņemts darbā konkursa kārtībā, būs jāizstrādā jaunais attīstības plāns. Ar bibliotēkas funkcijām var tikt galā arī 7 vai 10 darbinieki, ja izprot funkcijas un efektīvi veic iekšējo sadali. Audits norādīja, ka to var veikt ar mazākiem resursiem.

L.Tetere uzsver, ka līdzšinējā bibliotēkas direktore bija izcila nozares profesionāle ar lielu pieredzi un spējām organizēt darbu.

D.Šmita aicina pašvaldību ļaut LBP iepazīties ar audita ziņojumu par Limbažu Galvenās bibliotēkas darbu, slēpjot ziņojuma sensitīvo informāciju, un konsultēties ar LNB Bibliotēku atbalsta centru, pirms pieņemt lēmumus par bibliotēkas turpmāko darbību.

LBP locekļi izsaka viedokļus par bibliotēkas funkciju izpildes un attīstības iespējām nākotnē, balstoties tikai uz audita ziņojuma ieteikumiem. LBP locekļi pauž pārliecību, ka šajā gadījumā ir nepieciešams konsultēties arī ar nozares speciālistiem, kuru funkcijas ir bibliotēku attīstības veicināšana. LNB pārstāvji aicina Limbažu pašvaldību uzsākt sadarbību ar LNB Bibliotēku attīstības centru, lai pārrunātu optimālākos variantus darba organizēšanai Limbažu Galvenajā bibliotēkā. Pašvaldība piekrīt sadarbīties.

Padomes locekļi iesaka Limbažu pašvaldībai uzsākt sadarbību ar LNB speciālistiem, plāno turpināt izskatīt jautājumu par Limbažu Galvenās bibliotēkas restrukturizāciju nākamajā LBP sēdē, kas notiks augustā.

Latvijas Bibliotēku padomes locekļi nolemj:

- Lūgt Limbažu novada pašvaldību atsūtīt audita ziņojumu bez sensitīvas informācijas par Limbažu Galvenās bibliotēkas darbu Latvijas Bibliotēku padomei, jo LBP piedalās valsts stratēģijas izstrādē bibliotēku jomā, veicina bibliotēku attīstību un sadarbību, kā arī lēmumu pieņemšanu jautājumos, kas attiecas uz bibliotēku darbību.
- Aicināt Limbažu pašvaldību iniciēt sadarbību ar LNB Bibliotēku attīstības centru, lai pārrunātu optimālākos variantus darba organizēšanai Limbažu Galvenajā bibliotēkā un nodrošinātu reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu.

2.§

Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumi

D. Šmita iepazīstina ar darba kārtības nākamo jautājumu bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas iesniegtajiem atzinumiem.

Latvijas Bibliotēku padomes locekļi,

atklāti balsojot „Par” (12 balsis), „Atturas” (1 balss), „Pret” (nav) **nolemj:**

akreditēt reģiona galvenās bibliotēkas statusā Salaspils novada bibliotēku;

akreditēt vietējas nozīmes bibliotēkas statusā:

- Salaspils novada bibliotēkas Dienvidu filiālbibliotēku,
- Salaspils novada bibliotēkas Saulkalnes filiālbibliotēku,
- Olaines novada Kultūras centra Gaismu bibliotēku,
- Olaines novada Kultūras centra Jaunolaines bibliotēku,
- Olaines novada Kultūras centra Olaines bibliotēku,
- Rīgas Tehniskās universitātes aģentūras “Olaines Tehnoloģiju koledža” bibliotēku.

Sēdes vadītāja
Protokolētāja

D.Šmita
V.Bērziņa

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

(*paraksts) D.Šmita

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu